

**Biblioteket i Älvsbyn med vår *Forskarhörna* och *Forskargrotta*.
Öppet Hus måndagar 15.00-18.00**

En osannolik sommar

En osannolik sommar, med värmerekord på löpande band, är nu till ända. Semesterlediga och vi alla andra har upplevt hela fyra veckor med maxtemperaturer mellan +25 och +30 gr. Rekordvärmen avslutades dessutom på ett praktfullt sätt med ett åskväder över Älvsbyn i början av augusti. Man kan säga, som man sa förr, åskan tog värmen med sig.

Värmen och den därmed sammanhängande torkan orsakade dock stora problem för bönder och skogsägare, vilka drabbades av dåliga skördar och nedbrunna skogar. Även jägarna har klagat på sämre tillväxt av älgkalvarna. Många sjuka och gamla fick också problem med höga temperaturer såväl inne som ute. Således har myntet som vanligt två sidor!

Innehåll:	sidan
Ord från ordföranden	1
Från red.	2
Telefonlista, styrelsen	2
Cirklar/kurser, försäljning	3
Kommande evenemang	4
Besök Svensbyliden	5
Disgen-Cafe' i Älvsbyn	6
När sjukvården kom till norr ..	7-9
Norrbottnens historier	10
Älvsbybygdens soldater under Frihetstiden	11-16
Släktforskning Agnar G. ...	17-19
Gamla foton	20-21
Namn till foton, föreg. nr. ...	22
Gamla foton	23
ArkivDigital till Älvsbyn	24

Föreningen genomförde i början av juli en mycket uppskattad resa till kulturområdet på Svensbyliden. Tyvärr hade jag själv inte möjlighet att delta, i stället hade jag förmånen att tillbringa en vecka i vildmarken med utgångspunkt från Nausta by. Så lite kultur blev det ändå.

Sommaren är ju annars en fin tid för forskning av det mer handfasta slaget, som att besöka gamla torp och gårdar där slakten en gång varit verksam. Själv minns jag några spännande sommardagar för en del år sedan, då ett antal gamla fäbodplatser där hemmavid besöktes, vilket sedan resulterade i häftet "Fäbodland". Jag har ibland funderat över hur det såg ut i älvsbybygden, även här bör det ha funnits fäbodlar. Kanske ett ämne att inventera och dokumentera. Måhända finns det ännu gamla personer som själva varit med om fäbodlivet förr i tiden.

När ni läser dessa rader är det dock dags att ta tag i arkivforskning och numera sköts det ju ofta via PC hemma eller i forskarföreningens lokal. Ta därför tillfället i akt och kom på informationsmöte med Arkiv Digital den 17 oktober. För mer uppgifter om denna träff se information på annan plats i Byabladet!

Ansan

Hej mina forskarvänner!

Ja nu är vi igång för fullt i höst, jag är väl inte riktigt som alla andra? Jag har alltid gillat hösten, plockat bär och bunkrat upp grönsaker och allt för vintern. Sen fick man mera tid för handarbeten och inomhus jobb.

Nu får man bara drömma sej tillbaka till bärskogen, men det finns så många trevliga minnen med det att glädjas åt. Och handarbetet har bytts ut till datajobb och släktforskningen. Jobb finns alltid datorn bör städas ordentligt, både utan och innan. Alla onödiga mappar som ej länge behövs, skrivbordet och alla pärmar ska också få en genomgång. Vad man samlar på sej papper helt i onödan. När datorn kom pratades det om att det skulle bli ett papperslöst samhälle, det har jag då inte märkt av än. Datorn kan ju krascha bäst ha en kopia? Däremot måste pärmarna rensas titt som tätt, allt behöver man inte ha kvar.

Det var med spänning och glädje som vi nu fått prova på och inviga den nya hörnan i biblioteket. En fjärrmanövrerad projektor i taket och stor filmduk. Lätt att sköta utrustningen och enkelt ordna plats för en mindre publik. Bibliotekspersonalen som vanligt alltid hjälpsamma och lätta jobba med, alltid positiva!! Man måste bara boka tid hos dem om man har något program eller bilder att visa upp. Allt för stora grupper ryms ju inte, så när Arkiv Digital besöker oss, då håller vi till i matsalen.

Läs på sidan 4 om Elisabet Juul som kommer hit och berättar om sina böcker, där har vi ett samarbete med Biblioteket och ABF. Det är i nya hörnan i Biblioteket.

Hoppas att det var flera som blev inspirerade när Dis-Nord var här och informerade om Disgen programmet. Vi är ju några som hållit på rätt länge med det. Ni som varit ifrån nu under sommaren kanske behöver en liten kick för att komma igång. Anmäl er bara till forskarhörnan eller under tecknad. Vi kan ta några träffar i cirkelform, är det bara småsaker så kom till hörnan eller ring och fråga. Per telefon går många småsaker att åtgärda.

För nybörjare blir det en studiecirkel i höst, om några anmäler sej, anmäl så vi får komma igång så snart som möjligt. Tiden går så fort och vi måste ju ha julledigt också.

En liten påminnelse: Det finns mycket läsbart i vår forskarhörna! Där finns ju Byabladen i en mapp. Vi har även utbyte med en del släktforskar föreningar i närområdet, de ligger även i hörnan. Sitt gärna ner och läs, men snälla, **lägg tillbaka dem**, det är ingen hemlåning!

Styrelsens sammansättning efter årsmötet år 2018:

Ordf. Anders Sandström	Tel: 070-678 89 75
Kassör. Catharina Berggren	Tel: 070-891 22 74
Sekr. Inger Torgersson	Tel: 070-634 52 53
Ledam. Ann-Sofie Öberg	Tel: 070-274 54 90
Vice ordf.. Monika Jonsson	Tel: 070-22 10 294
Ledam.. Börje Isaksson	Tel: 072 514 15 88
Ledam. Berit Ljuslinder	Tel: 070-523 67 68

Ers. Tomas Granström	Tel: 070-663 72 32
Ers. Kurt Jarvelius	Tel 073-140 55 32
Ers. Ulrika Hamsch	Tel 073-033 11 58
Ers. Kerstin Strömngren	Tel: 0929- 102 50
Ers. Vakant	
Revisor. Runo Bergqvist	Tel: 0929-108 94
Revisor ers. Bo Öhlund	Tel: 0929-554 40

Valberedning:

Britt Norman	Tel: 073 803 77 22
Helena Stenberg	Tel: 070-624 91 89
Margaretha Johansson	Tel: 073-96 44 559

Frågor och synpunkter angående Byabladet:
Gun Jonsson Tel: 070-320 77 56
eller ordföranden.

Eftersom Älvsbyns forskarförening är medlem i Släktforskarförbundet, så kommer deras tidning "Släkthistoriskt forum" ut 5 gånger per år. Den ska finnas i hörnan! Även den en mycket innehållsrik tidning.

Som enskild person kan man gå med och betala 250:-/år, då får man tidningen hem, samt rabatt på vissa material, t.ex böcker, CD skivor mm.

Förbundets årsbok finns också i hyllorna. Ta en titt i där!

Ni som har Disgenprogrammet får ju tidningen: "Diskulogen" en mycket innehållsrik tidning. Den finns nog inte i hörnan.

OBS! Ändrar ni adresser? E-post eller postadress glöm ej anmäla till någon i styrelsen eller till under tecknad!!

Tacksamt !

Besparar oss en hel del besvär!

Gun

Cirklar/kurser.

Är du intresserad av någon studiecirkel i släktforskning?

Anmäl önskemål till någon i styrelsen eller gör ett besök på ABF.

Du kan även ringa ABF tel. Vxl 0771-96 50 22, Mobil: 076-144 39 49

eller Gun Jonsson 070-3207756, gunjons@telia.com

Välkommen!

Inventering av gravstenar avslutad.

Gruppen som jobbat med inventeringen anser inventeringen avslutad. De har tillsammans lagt in över 7 300 namn på nya, gamla och skogs-kyrkogården.

Googla på gravstensinventeringen så kommer du till en sida att välja län, kommun, kyrkogård osv.

Bilden här bredvid är ej från Älvsby kyrkogård.

Försäljning:

Nu har vi rea på återstående böcker

(föret 300:-)

Byar i södra Älvsbyn Nu 100:-

Älvsbyns Forskarförenings bok om Byar i södra Älvsbyn. Historik över byarna Nygård, Höggheden, Nydal, Bränna, Småträsk, Tvärsel, Snäräcksliden och Kålsberg. Utgiven 2011.

Priset är 100 kr och för postförsändelse tillkommer porto. **70 kr**

OBS! REA.

Beställ via e-post:

gunjons@telia.com

eller Gun tel: 070-320 77 56.

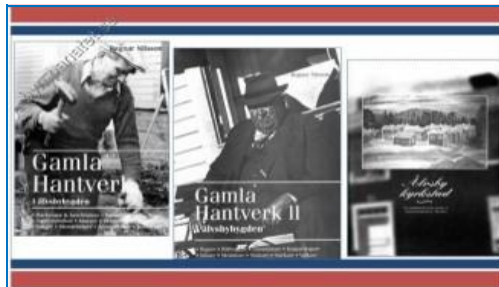

Nu finns häftet "Berättelser från Vidsel med omnejd" att köpa för 100: + frakt om vi ska skicka det.

Det är åtta Bredsel/Vidselsbor som berättat om sina liv från förr.

Gun Tel: 070-320 77 56

eller e-post gunjons@telia.com

Gamla hantverk i Älvsbybygden I och II samt Älvsby Kyrkstad

PDF-filer av tre häften om Älvsbybygden som inte finns i nytryck längre. Ursprungligen utgiven av Älvsby Hembygdsförening samt Kyrkstadsgruppen, mellan 1996-1999. Barberare & Herrfrisörer, Barnmorskor, Damfrisörer, Murare, Skomakare, Smeder, Sotare, Stenarbetare, Sömmerskor, Urmakare, Bagare, Båtbyggare, Glasmästare, Kopparslagare, Målare, Skräddare, Slaktare, Snickare och Vulkare. Verksamma under 1900-talet.

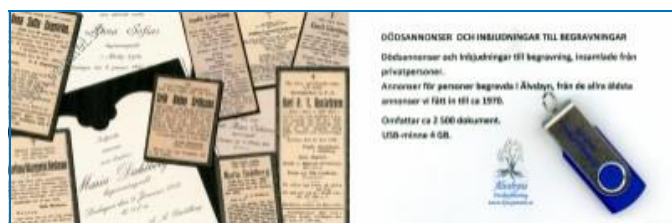
PDF-filerna ligger på ett USB-minne.

Priset är 200 kr och för postförsändelse

tillkommer 20 kr i porto. Beställ via e-post

monika.jonsson@telia.com

eller tel: 070-22 10 294

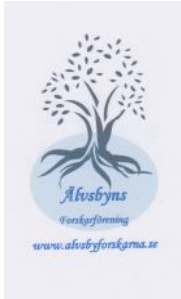
Dödsannonser och Inbjudningar till Begravningar

Vår senaste utgåva av kopierade Dödsannonser och Inbjudningar till begravingar fram till 1970, insamlade från privatpersoner. Mappen innehåller 2849 dokument, varav ca 385 inbjudningar till begravingar och resten dödsannonser på avlidna Älvsbybor. Den äldsta annonsen är från 1881.

Annonserna ligger på ett USB-minne. **Priset är 200 kr och för postförsändelse tillkommer 20 kr i porto.**

Beställ via e-post britt.norman@telia.com eller obergfia@gmail.com

Den 24 oktober 2018 kl 18 i Biblioteket Älvsbyn.

Elisabet Juul är där och informerar om sina två böcker: "GENialiskt" och "mer GENialiskt" som innehåller DNA-släktforskarhistorier. Det är berättelser om hur människor har fått olika slags resultat av sitt DNA-test. Det har både löst släktgåtor och gett nya släktgåtor och mycket annat. Det är berättelser som kan inspirera till att DNA-släktforska.

Elisabet bodde i Älvsbyn i 22 år, fram till för åtta år sedan. Många älvsbybor vet vem hon är om de hör att hon då hette Nordebo i efternamn.

Bilden från släktforskar dagarna i Växjö 2018.

Elisabet (till vänster) och konstnären Anna Edin håller i var sin bok.

Böckerna:
"GENialiskt" och "mer GENialiskt"

Ett samarbete med Älvsbyns forskarförening, Biblioteket och ABF.

Välkomna!

Missa inte!

Peter Sjölund som är hos Pite forskarförening

torsdag den 25 oktober kl 19-21

och berättar om aktuell Bureforskning och nya DNA-rön om hur norrlandskusten befolkades en gång i tiden.

Plats: Framnäs folkhögskolas aula

Pris 150:-

Peter Sjölund. Sveriges ledande DNA-släktforskare

Bussresa till Svensbyliden.

Älvsbyns forskarförening bjöd sina medlemmar på en resa till Svensbyliden tisdag den 3 juli. Ett stälrande väder förgyllde den i övrigt väldigt trevliga dagen. Det var förstås onödigt många tomma stolar i bussen, men de 39 deltagarna var alla belåtna med utflykten. Vi kunde själva gå

mellan de olika gårdarna och aktiviteterna och själva bestämma vad vi ville se på och välja vad vi ville äta.

Det såldes palt, hamburgare och våfflor mm. Det visades hur de olika kvarnarna fungerade, olika typer av sågar, hur man gjorde takstickor, ja det flesta hantverk som förekom på en äldre större bondgård. Bagarstugan var igång med tunnbrödsbak och i storstugan kardades och behandlades ullen från gårdens får.

Många var besökarna på Svensbyliden denna vackra sommardag.

Ett stort tack till Svensby hembygdsförening för det enorma arbete de utför!!! Gå in på länken nedan och kolla all den verksamhet som utförs där!

<http://www.swensbylijda.se/>

Den vackra, fina Norrbottensgården, där kunde man köpa så gott hembakat fika.

På väg in för fikarast.

Disgen-Cafe' i Älvsbyn.

Onsdag den 19 september hade Älvsbyns forskarförening informationsträff och besök av kunniga från Dis-Nord. Det blev ett välbesökt och uppskattat besök, 20 personer hade hörsammat inbjudan. Informatörerna alla från Piteåtrakten Dis-Nords ordförande Christian Andersson, Piteå, Dis-fadder Curth Svedberg Roknäs, utbildningsansvarig Åke Cederlund Hortlax samt Greger Fahlman Hortlax.

Vi inledde med en fikastund där de föredragande herrarna presenterade sig. Sen inledde Curt med en information av själva programmet Disgen. Dis-Nords ”kart-specialist” Christian tog vid och visade mer avancerade funktioner i programmet, om hur man kan lägga in bilder både på släktingar och bilder på fastigheter och kartor. Man kan även gå in på historiska kartor och bygga på lager. Låter lite invecklat, men sen man jobbat ett tag med programmet, är det enklare att bygga på och lägga till de olika funktionerna. Programmet är både för nybörjare och för mer avancerad släktforskning. Men det bästa är att ta det stegvis.

Även utskriftsmöjligheterna visade Curt ett förslag på. Han visade sin egen släkt i en HTML-fil, släkt-/an-tavlor är också en form av utskrifter som kan skrivas ut i PDF. Finns det intresse så startar vi nybörjar cirklar i DISGEN-programmet, vi har redan några som anmält sej.

Ni som har programmet och stöter på problem hör av er till undertecknad, eller ta datorn och kom till hörnan.

Vi är ju där måndagar kl 15–18. Disgen är ju byggt upp med ett faddersystem, Curth är den fadder som vi har närmast till, han kommer och hjälper oss med de problem som vi inte klarar av. Vi kan också ringa honom.

Samtal kring släktforskning?

Stort tack till Dis-Nord!

Gun.

Trevliga samtal kring fikabordet.

Stående från vänster: Åke Cederlund, Greger Fahlman, Christian Andersson och Curth Svedberg.

Sittande: skymd Kurt Jarvelius, Inger Jarvelius, Birgitta Lundgren och Gerd Fjällås.

Många av våra medlemmar hade inte möjlighet att lyssna på Lennart Öhman när han besökte Älvsbyn och föreläste om nedanstående ämne. Nu har vi fått tillstånd att publicera skriften i vår medlemstidning. Det tackar vi Lennart för!

Hur sjukvården kom till Norr

Skrift från Lennart Öhman, Arvidsjaur

ÄLVSBYNS DISTRIKT

1902 ändrades namnet från Elfsby till Älvsby. Under 1700-talets andra hälft föddes tankarna på att byarna runt Älvsbyn skulle bryta sig loss från moderförsamlingen Piteå, vilket också kom till stånd 1781. Byarna Pålsträsk, Korsträsk, Lill-Korsträsk, Visträsk och Muskus samt Byn (= Älvsbyn) bildade det året en egen så kallad kapellförsamling. Befolkningen uppgick vid den tiden till cirka 250 personer. Under åren 1807-1808 byggdes den första kyrkan och den 10 juli 1808 hölls den första gudstjänsten. År 1810 uppgick befolkningstalet till ungefär 600 personer. Därefter följde en snabb utveckling och år 1900 fanns det cirka 5 000 inom kommunen. De flesta centralorter i norr fick tillgång till barnmorska långt innan man fick egen läkare. Enligt ämbetsrapporten från provinsialläkaren i Piteå provinsialläkardistrikt 1877 var fru Sophia Persson barnmorska i Älvsbyn.

NATURLÄKARE

På den tid då läkare saknades vände sig många till kvacksalvare. En sådan fanns även inom Älvsbyn, nämligen den så kallade pulsdoktorn Johan Oskar Wännberg. Han var bosatt i Högheden, Älvsbyn. Han avled i sitt hem den 9 juni 1928. I PT skrevs bland annat följande. – ”Den bortgångne mannen har sedan lång tid tillbaka varit känd som naturläkare. Många lyckade kurer som han genomfört omtalas, och vad han har gjort har han i varje fall gjort i bästa mening, man må då ha vilken åsikt som helst om ”kvarcksalveri.” Vidare skrevs att Wennberg ”ådragit sig den sjukdom som nu ändat hans liv på så sätt att upplåtit sin säng för en patient och själv legat på golvet”. Han hade tydligen blivit smittad. Den bortgångne var en människovän.

AVSLAG 1895

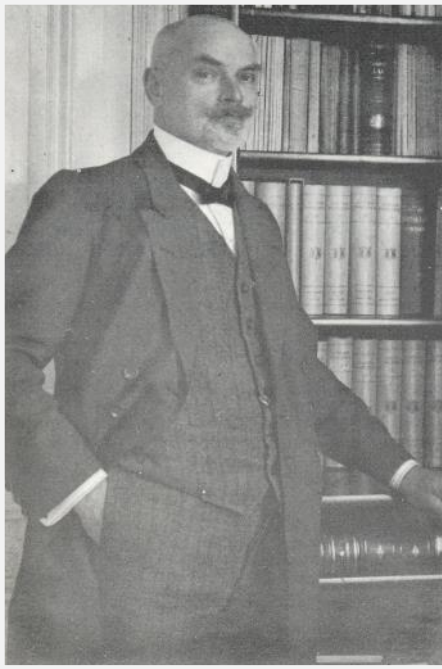
Den 15 februari 1895 blev det avslag på en ansökan om statsbidrag till en extra provinsialläkartjänst i Älvsbyn, därför att ”Kungl. Maj:t funnit ett så betydande bidrag af statsmedel icke böra för ändamålet anvisas”. I medicinalstyrelsens protokollsbok den 19 januari 1896 kan man läsa en till Konungen ställd ansökan från Norrbottens läns landsting ”om inrättande af ett extra provinsialläkare distrikt i Elfsbyn jemte Landstingets anhållan om statsbidrag för läkares aflönande af 1 000 kr per år under fem år”. Länsstyrelsen och provinsialläkaren (i Piteå) samt förste provinsialläkaren i BD län hade redan vid föregående ansökning tillstyrkt ansökningen.

Genom ett Kungligt Brev av den 31 januari 1896 bildades Älvsbyns extra provinsialläkar-distrikt. Tjänsteårsberäkning beviljades för åren 1896-1900 och statsbidrag med 1 000 kr årligen under dessa år, landstingsbidrag 750 kr samt kommunalt bidrag med 750 kr plus bostad. Tjänstgöringsområdet skulle omfatta Älvsbyns socken.

Älvsbyn fick samma år, 1896, sin första provinsialläkare, Hjalmar Lundgren. Denne hade dock redan 1893 kommit till Älvsbyn som järnvägläkare i samband med det stora stambane-bygget. 1897 inrättades ett självständigt apotek i Älvsbyn. Privilegiet tilldelades apotekaren A.G.A. Lundberg.

*Lennart Öhman vid besöket i Älvsbyn
Fotograf: Jan Öberg.*

Lundgren, Karl Alfred Hjalmar, f. 1862 i Lomma Malmöhus län, *Provinsiälläkare i Älvsbyn*
Fotot från Britt Norman

Genom ett nytt Kungligt Brev av den 15 december 1911 föreskrevs att från och med den 1 januari 1916 skulle Älvsbyn få bilda ett eget provinsiälläkardistrikt. Under tiden fram till dess skulle Älvsbyn tillhöra Öjebyns provinsiälläkardistrikt. Detta berodde på att den i Älvsbyn stationerade extra provinsiälläkaren hade rätt till statsbidrag och tjänsteårsberäkning till 1915 års slut.

Den så kallade Markbygden inom Piteå gamla socken överfördes genom ett Kungl. Brev av den 31 december 1920 från Öjebyns dt till Älvsbyns dt.

1946 började man planera för en delning av provinsiälläkardistriktet – men redan 1944 hade man i Älvsbyn önskat få en delning till stånd, eftersom befolkningstalet översteg 9 000 personer. Landsfiskalen i Älvsbyn inkom den 23 maj 1946 – efter samråd med provinsiälläkaren och kommunen – med ett förslag till delning. Länsstyrelsen instämde i förslaget och ansåg för sin del att en delning av Älvsbyns dt borde komma på tur närmast efter Arjeplog och Råneå. En bidragande orsak till detta var att Älvsbyn municipalsamhälle skulle från den 1 januari utbrytas från kommunen och bilda egen köpingskommun.

Det gamla förlossningshemmet lades ned den 1 april 1955 samtidigt som ett nytt sjuk- och förlossningshem togs i bruk med 44 så kallade kronikerplatser och 8 förlossningsplatser.

Under år 1967 kunde en 2-läkarstation tas i bruk i Älvsbyn.

Medicinalstyrelsen begärde hos regeringen i februari 1951 att få ledigförklara förordnanden med vikarielön under minst sex månaders tid för provinsiälläkartjänsterna i Älvsbyn, Tarendö, Hakkas och Antnäs dt. Samtliga sökanden på dessa tjänster har återtagit sina ansökningar. Möjlighet finns att få vikarier.

Ur PT den 13 mars 1964 citeras följande:

Rubrik: Provisiälläkarfrågan har nu lösts. Tvåläkarstation önskas. Den väl motiverade uppdelningen av provinsiälläkardistriktet i Älvsbyn, som beslutades och genomfördes för cirka 15 år sedan, har de senaste två åren inte kunnat upprätthållas. Med undantag av mer sporadiskt vikarierande läkare har läkarmottagningen i ”posthuset” i Älvsbyn de senaste åren stått oanvänd. Det har inneburit en stor överlastning av arbetsbörda för enda tjänstgörande provinsiälläkaren i Älvsbyn.

Sedan några dagar tillbaka håller nu provinsiälläkaren Carl Arne Sjöstrand, tidigare Karlskrona, på att installera sig i läkarmottagningen efter Storgatan och är beredd att på måndag (= 16 mars 1964) börja ta emot sina nya patienter från Älvsbyn och angränsande orter. Dr Sjöstrand kommer från Karlskrona lasarett, där han, med undantag av kortare vikariat på olika lasarett och som provinsiälläkare, har haft sin huvudsakliga sysselsättning som kirurg. Han avlade läkarexamen i Göteborg 1960.

Doktorn är inte heller främmande för Älvsbyn. Han har nämligen under 1962 vikarierat där en månad och fann sig väl tillrätta i det samhälle, dit han nu återkommer som ordinarie provinsiälläkare. Arbete kommer säkert inte att saknas. Förutom den allmänna mottagningen, har han att handhava den konsulterande och förebyggande barnavården med två besöksdagar i månaden i Älvsbyn och en i Vidsel, och dessutom även arbetet som skolläkare.

Provisiälläkaren Carl Arne Sjöstrand Verksam i Älvsbyn 1964-03-16 till 1966-07-31 samt 1967-07-01 till 1968-01-31. Mottagningen var på Storgatan 4, en trappa upp.

Landstinget planerar en tvåläkarstation i Älvsbyn och ett förverkligande av denna anser dr Sjöstrand vara att hälsa med stor tillfredsställelse.

- Jag föreställer mig att tvåläkarstationen kommer att innebära bättre arbetsförhållanden för de två verksamma provinsialläkarna på platsen, säger han.

Den största fördelen ligger väl dock i den gemensamma kliniken och apparatutrustningen. Under nu rådande förhållande får läkarna var för sig ordna erforderlig apparatur, som oftast är mycket dyrbar, men vid en tvåläkarstation kan man ha den gemensamt. Det förbilligar och ger större utrymme för en bättre och allsidigare apparatur.

Dr Sjöstrand är välkommen till Älvsbyn – det är nog Älvsbyborna överlag villiga att understrika. /Signaturen Quist /Slut på PT:s artikel.)

Läkarstationen var kostnadsberäknad till 1 848 000 kr. Den ena av de byggnader som använts som personalbostad revs för att ge tillräcklig plats för den nya tvåläkarstationen, som stod klar 1967 och kunde tas i bruk den 8 augusti samma år. Tjänstgörande läkare vid det tillfället var Carl-Arne Sjöstrand och Gunnar Larsen. I PT den 10/8 1967 kan man läsa om "Invigning i Älvsbyn" och att "det bästa med flerläkarstationen är att sjukvården blir samlad". Enda klagomålet var den alltför gamla röntgenapparaten, men en ny var på gång.

Läkarstationen var den första av sin typ i Norrbotten och den kunde "redan i september 1968 besättas med ordinarie befattningshavare".

Den ansågs som "tekniskt väl utrustad med bland annat röntgen, 3-kanalig EKG Minograf 34 samt celloskop och därutöver vanlig laborieutrustning".

Socialstyrelsen medgav den 6 april 1971 att en extra provinsialläkare (en tredje tjänst) får anställas i Älvsbyns läkardistrikt för tiden 1/4 1971-31/12 1972.

I PT den 25/11 1971 omtalas att en ombyggnad för 90000 kr skulle ge Älvsbyn en 3-läkarstation från den första mars 1972. De tjänstgörande läkarna, Ulrich Schäufele och Friedrich Tvedten, skulle då få en kollega, en allmäntjänstgörande "nyutexaminerad läkare, som enligt instruktioner måste vara ute och praktisera 6 månader" innan socialstyrelsen utfärdar legitimation.

Ombyggnaden beräknades vara klar den 15 februari 1972. I och med att Älvsbyn skulle få en tredje läkartjänst hoppades man kunna öka sjukvårdsresurserna och framförallt korta väntetiderna. Hittills "har exempelvis tidsbeställningar för körkortsundersökningar tagit 6 veckor" och kontrollundersökningar som exempelvis blodtryck tagit 4 veckor. Vidare skrevs i PT att Älvsbystationen torde "vara rätt ensam i länet om att ha en ordinarie sjukgymnast".

I en artikel i PT i februari 1976 konstaterades att i Älvsbyn hade man, i motsats till många andra distrikt, inga problem med att få tag på läkare. På bild återfanns AT-läkaren Håkan Ödling, vik. dt-läkaren Nils Bartholdy samt ordinarie läkarna Ulrich Schäufele och Friedrich Tvedten (de två sistnämnda hade tjänstgjort i Älvsbyn sedan 1968).

I samma artikel omtalades att våren 1976 skulle en utbyggnad av vårdcentralen/sjukhemmet i

Älvsbyn påbörjas. Kostnaden beräknades till 24 miljoner kronor. Främst planerades förbättringar för åldringsvården, men "ökningen av antalet vårdplatser blev inte så stor som vi hade önskat", påtalade läkaren Schäufele.

Bilden från vänster doktorerna:

*Arne Jonsson,
Friedrich Tvedten,
Ulrich Schäufele och
Shabong.
(En fransk/norsk läkare)*

Kortet taget 1983.

Några fler historier från boken

"De bästa Norrbottens historier-na".

LAKSOPPA

Hä var så att om föttisdagen bruuke vä ällte häfva laka-soppa. E år skull vä ju äckså häfvana, men så var i sjuk, så i visst et vure hä skull gå dell.

— Ja, sa än Danel, i kan väl få fräist i.

— Ja, tänkt i, no skol e vahl onderlit sei än Danel kåok, för han jär mutje krölat!

Kläka fem om mårgan stäig än opp, tåo in låkan, hängd en opa en speik å burd å skull flån, å han reif, å han beit, å han släit, män han fek e et att röres, så i trådd i skull vahl gåudat där i låg.

Låkan var fruse, å än Danel frous, så i sa:

— Du vahl taga opå dä hanska å vanta!

Ja, vure han tämseläre, så vart en då äntligen flådd, män då var kläcka 12, å då var ändå råota åoskåla, å hä skull ju et ha vuri så falit, män så hadd vä bjude främmand opa midagen.

Då kläcka var fir om aftan var a äntligen fähla, å då sa i åt a Thilda:

— Ja, nu jär då soppa fähla, män vure mutje blånagla hä jär uteia, hä väit i et.

Låka-soppa = en fisksoppa gjord av Lake. Förr fiskades mycket lake på höstarna.

Som barn tyckte man att laken var slemmig och äcklig, men sen skinnen dragits av var köttet vitt och fint och inte så rik på ben heller.

Numera hör man inte så många som tar hand om lake, men det finns de som tycker det är en läckerhet.

(Guns kommentar).

KOPPARPOTTAN

I sakristian i Öjeby kyrka fanns ett nattkärl av koppar, stort och rymligt. Det föll tydligen inte gumman i smaken, varför hon en dag stegade upp till församlingens kyrkoherde H. och sa:

— Ja, i jär så muttjä belåten vä noi årdninga ope tjörka, vä väddringa å städninga, män äitt skull i vele häfva än ändring ute; hä jär den der kopparpotta. Hon jär nåo tång som a jär i å för sä sjölf, desshäller då, då hon jär full å än Danel sko bära uut a.

HON BEHÖVDE DET BÄTTRE

— E'går var å Stein (Stina) å jeg ope tjörka, å där predike präst'n mutje bra om vure vä ett skull skwaller å tåhla ill om fälke, å då vä kom uut så saa i åt a Stein:

— Ja, e dag ha vä fått än gåod lårdäm.

Men i tänkt:

— No behöf du ne bätter än jeg.

DET VAR INTE HENNES VANA

Vid en eldsvåda i Gamla staden (Öjebyn) skulle gumman rädda något från vinden i häbbaret, varför hon stod uppflugen på en steg. När Danel fick se henne där utbrast han full av ångest:

— Fäll et eher dä Stein!

— I haf åller bruuke fäll ehel mä, kom det raskt från gumman.

Det var så att Föttisdagen, (första tisdagen i fastan) brukade vi alltid ha laka-soppa. I år skulle vi också ha det, men så var jag sjuk, så jag visste inte hur det skulle gå till.

- Ja sa Daniel, jag kan väl försöka jag då.

-Ja tänkte jag, nog ska det bli underligt se Daniel koka för han är mycket saktfärdig!

Klockan fem på morgonen steg han upp, tog in laken, hängde den på en spik och börja och skulle flå den, och han rev, och han bet och han slet, men han fick det inte att röras, så jag trodde jag skulle bli tokig där jag låg.

Laken var frusen, och Daniel frös, så jag sa:

-Du må ta på dej handskar och vantar!

Ja, hur han höll på, så blev den då äntligen flådd, men då var klockan 12, å då var ändå kål-roten oskalad, å det skulle ju inte ha gjort nåt, men vi hade bjudit främmande på middagen.

Då klockan var fyra om aftonen var den äntligen färdig, och då sa jag åt Thilda:

-Ja, nu är då soppan färdig, men hur mycket blånaglar det är i den, det vet jag inte.

Ja, jag är så mycket belåten med den nya ordningen i kyrkan, med vädringen och städningen, men ett skulle jag vilja ha ändring i: det är den där kopparpottan. Den är nog tung som den är i och för sig själv, dessvärre då, då den är full och Daniel ska bära ut den.

I går var Stina och jag till kyrkan, och där predikade prästen mycket bra om hur vi inte skulle skvallra och tala illa om folket, men då jag kom ut så sa jag åt Stina:

-Ja idag har vi fått en god lärdom.

Men jag tänkte:

- Nog behöver du det bättre än jag.

- Ramla inte ihjäl dej Stina!
- Jag har aldrig brukat ramla ihjäl mej, kom det raskt från gumman

Älvsbybygdens soldater under Frihetstiden

Efter freden i Nystad 1721, som ändade det svenska stormaktsväldet, började krigsfångar från Ryssland anlända hem. Av de ca 20.000 svenska fångarna efter Poltava och Perevolotjna, återvände enligt Krigskollegium 1.205 officerare samt 3.497 underofficerare och soldater, huvuddelen under år 1722. Det innebar att ungefär var fjärde fånge överlevde och återvände hem efter minst 13 års fångenskap.

Vad gäller Västerbottens regemente är det blott i undantagsfall som vi lite mer i detalj känner någon återvändares öde. I maj 1722 återvände chefen för Lövångers kompani, kapten Brun Lennartsson Dahlepil, från fångenskapen i Ryssland. Han var född 1639 som son till majoren Lennart Dahlepil o h h Elin Lilliebielke och var således 83 år gammal när han kom hem. Fångenskapen tillbringade han i Saranski och när han kom hem fick han avsked efter 68 års tjänst med majors grad och karaktär. Ett år senare erhöll han dubbel pension i form av hemmansräntor i Södermanland. Han var gift med Elisabeth Matsdotter ifr Alvik och avled nära 100-årig hos dottern Anna Maria Dahlepil i Eskilstuna. Även den tidigare chefen för Piteå kompani, Christopher Brunsköld, var fånge i Ryssland efter Poltava. Han avled på hemvägen i Wasa den 22 april 1722 och var då 70 år gammal samt hade tjänstgjort i 47 år.

Många officerare fick dock problem vid hemkomsten, eftersom deras befattningar och boställen då disponerades av andra. Lösningen kunde bli förflyttningar till andra och mindre lönsamma befattningar. Många hade också stora fordringar på kronan och det var inte ovanligt att man fick vänta 10-15 år, innan dessa inestående lönemedel utbetalades. För de hemvändande soldaterna var det också problem, ofta hade deras torp, i de fall man hade dylika, övergått i andra händer

både en och flera gånger. Det hände även att hustrun hade trätt i nytt gifte, då intet hade hörts från mannen under många år. Domkapitlet fick därför slita en del dylika tvister, för att avgöra vilket äktenskap som var giltigt.

Den karolinska armén förändrades dock inte i stort under frihetstiden. Blott smärre justeringar skedde i fråga om vapen och uniformering. En stor skillnad behäftade dock officerskåren och dess uppträdande. När den tidigare under det karolinska enväldet verkat som en samlad kraft under kungen, så politiserades den nu högst väsentligt. Det var inte ovanligt att man mitt under pågående krig lämnade krigsskådeplatsen för att delta i de partipolitiskt splittrade riksdagarna i Stockholm.

De krig som utkämpades under frihetstiden, vilka var Hattarnas ryska krig 1741-43 och Pommerska kriget 1757-62, var också katastrofala misslyckanden som kostade landet pengar och många bortspilda människoliv.

*Karolinsk officer under Frihetstiden.
Ännu vid tiden för 1741-43 års krig bar Västerbottens regemente vita uppslag på uniformen.*

Hattarnas ryska krig 1741-43

Hattpartiets ryska krig var ett revanschkrig i syfte att återta de områden man förlorat i Finland och Baltikum under föregående krig. Redan före kriget hade svenska trupper överförts till Finland, däribland en fältbataljon från Västerbottens regemente under befäl av överstlöjtnant Carl Magnus du Rietz. Läget var dock inte det bästa, ty i Västerbotten hade man haft dåliga skördar för om 1738 och fyra år framåt. Kalla vintrar samt regniga och kyliga somrar gav dåligt skörderesultat. Till detta kom en våldsamt epidem som bröt ut i slutet av 1739, främst i Luleå och Piteå socknar, men som sedan spred sig över hela länet. Kriget var inte populärt och i samband med utskrivning av extramanskap, så är det anmärkningsvärt många som uppvisar skador som är misstänkt lika självstämning.

Detta till trots genomdrev hattpartiet vid riksdagen i juli 1741 en krigsförklaring mot Ryssland. Några dagar senare överfördes resterna av Västerbottens regemente till Finland och den 23 augusti deltog man i det katastrofala slaget vid Villmanstrand. Endast männen från norr verkar ha skött sig med bravur och när den svenska linjen flyende föll undan höll man ensamma fältet mot en rysk övermakt. När endast en officer återstod, påbörjade man återtåget i god ordning, vilket skedde under ryska hedersbetygelser. Vid detta tillfälle utmärkte sig särskilt sergeanten Erik Carlberg vid Livkompaniet och när han många år senare avled i Bensbyn, så berättar socknens död- och begravningsbok att han vid flera tillfällen visat tapperhet och i synnerhet ”wid Wilmanstrandska action” då han ensam återtog och försvarade fyra svenska fanor och ”såmedelst tjente sig up ifrån trumslagare (eg sergeant) till fänrik”.

Efter denna katastrof var situationen kritisk och i Österbotten svor man den ryska tsarevnan trohet. Det finns också uppgifter om att Västerbottens norra kontrakts socknar och städer övervägde detsamma. På ett möte i Luleå sockenstuga lyckades dock borgmästaren Olof Unaeus och prostens Jakob Renmark få befolkningen att avstå och förmå dem till vakthållning. Landshövding Gyllengrip utverkade också undsättningsspannmål, vapen och ammunition från regeringen i Stockholm. Missnöjet med regeringen och oron för ryska anfall var dock stort och under hösten 1742 nåddes landshövdingen av rykten om att befolkningen i den norra delen av länet sänt folk till Torneå med uppgift att underkasta sig det ryska väldet. I Piteå uppvisade bonden Anders Matsson allmogen och försökte hindra ersättningsmanskaps avmarsch till Torneå. Kronobefallningsman Bodin skrev om förhållandena i socknen och sade att ”utan beväpnad hand var det icke rådligt något emot deras vilja att uträtta”. Anders Matsson slogs i järn och fördes till det mer pålitliga Umeå, där han hölls i fängsligt förvar under sju månader till stormen bedarrat.

Först när den duglige chefen för Smålands rytteri, Christoffer Freidenfeldt, anförtroddes det militära befälet i Västerbotten, inträdde en vändpunkt i kriget. Tillsammans med Gyllengrip räddade han hem kavalleriet till Umeå från Vasa och med hjälp av dessa, ersättningsmanskaps från länet och uppbyggda bönder från Tornedalen gick han till motanfall mot de ryska styrkorna i Österbotten. Tyvärr omkom Freidenfeldt när hans båt slogs sönder i drivisen under mars månad 1743 och därpå avstannade aktiviteterna i norr. Båda sidor behöll sina ställningar fram till fredsslutet i juni 1743. Därefter fick västerbottens regemente förtroendet att återställa lugnet efter bondeupproret i Dalarna – *stora daldansen* – som berodde på missväxt och missnöje med hattregimens misslyckade krig mot Ryssland. Hela 4.500 personer tågade från Falun till Stockholm, där kravaller utbröt och dödsoffer krävdes.

Bondebevapning under upproret benämnt ”Stora daldansen”.

Pommerska kriget 1757-62

Pommerska kriget 1757-62 var en del av en betydligt större kraftmätning. År 1756 hade krig utbrutit mellan England och Frankrike om herraväldet på haven och i kolonierna Indien och Nordamerika. I Europa angrep Preussen under Fredrik den store, som var allierad med England, grannlandet Sachsen och störde därmed freden i det tysk-romerska riket. Som en av garantimakterna av Westfaliska freden 1648, hade Sverige åtagit sig att upprätthålla denna fred i Tyskland. Efter franska påtryckningar och utsikter till territoriella vinster överfördes så en expeditionskår om 22.000 man till svenska Pommern sommaren 1757. Västerbottens regemente deltog med en fältbataljon om sex kompanier eller ca 900 man.

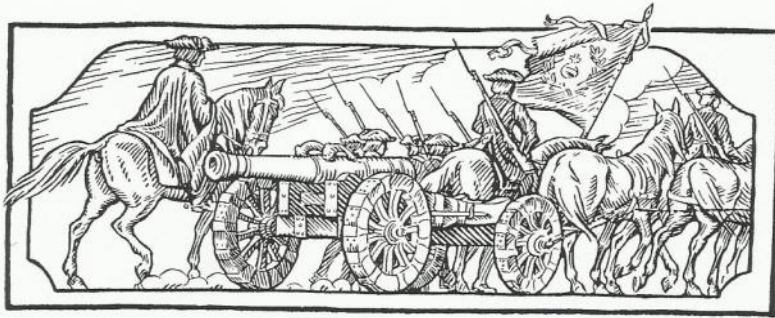
Den svenska krigsinsatsen blev dock begränsad till följd av bristfällig ledning och utbildning. Dessutom var utrustningen undermålig, bl a saknade vissa regementen flintor till gevären, kavalleriets värjor var för svaga och hästarnas sadlar felstoppade samt munderingarna slitna. Andra saknade kappor, tält och hade dåliga skor. Västerbottningarna erhöll pjäxor som nästan omedelbart blev otjänliga.

Trots alla problem gick dock svenskarna till anfall sommaren 1758 och den 28 september stod slaget vid Fehrbellin, några mil nordväst om Berlin. I striden stupade 85 västerbottningar och 16 sårades svårt. Dessutom tillfångatogs ett antal soldater. Liksom under tidigare krig så skördades de största förlusterna genom sjukdomar i garnisonsorter och förläggningar. Vid en generalmönstring av Västerbottens regemente den 16 mars 1758 var 213 av 900 man sjuka.

Krigets enda större svenska seger kom när en svensk flottstyrka i kombination med svenska landtrupper anföll en preussisk eskader vid Stettinerhaff. Nederlag drabbade svenskarna vid Anklam den 28 januari och Passewalk den 3 oktober 1760. Vid det senare tillfället var de svenska förlusterna betydande och Västerbottens regemente förlorade 31 officerare och 500 man. Totalt förlorad Sverige under hela kriget 30.000 man, de flesta av sjukdomar. När fred slutligen slöts i maj 1762, genom förmedling av den svenska drottningen Lovisa Ulrika, som var syster till den preussiske kungen, kunde västerbottningarna återvända hem. Först i september 1762 nådde man hembygden.

Slaget vid Villmanstrand den 23 augusti 1741. Bilden visar det ryska anfallet mot det svenska infanteriet, däribland Västerbottens regemente. Bild troligen från KrA.

*Frihetstiden soldater på marsch.
Frihetstidens soldater bar i allt vä-
sentligt den karolinska uniformen.
Först under Gustav III ändrade den
svenska militäruniformen utse-
ende.*

Rote nr 80

Jöns Olsson Kock, f 1700, antagen 1720, uppges vid generalmönstring 1728 vara infödd och gift bonde, vid generalmönstring 1740 uppges hans vänstra axel vara oduglig genom fall och hans högra stortå vara "af frusen" enligt fältskärens attest, erhöll därför avsked, men skulle stå för roten till duglig karl ersätter honom, avgått aug 1740.

Samuel Abrahamsson Kock, f 1717 d 1742 19/9, antagen aug 1740, uppges vid generalmönstring 1741 vara infödd och gift, kommenderad till Finland 1741 14/9.

Jonas Johansson Kock, f 1720, antagen dec 1742 ifr vargeringskarl för roten nr 76 Skomakare, uppges vid generalmönstring 1748 vara infödd och gift, utbytt aug 1749.

Christopher Olofsson Kock-Canon, f 1731, antagen aug 1749, uppges vid generalmönstring 1757 vara infödd och ogift samt kallas nu Canon, kommenderad till Pommern 1757 4/9, antecknad förkommen vid Demin 1757 28/2, vid generalmönstring 1763 antecknad fången och ännu ej återkommen.

Olof Olofsson Canon, f 17xx, antagen 1758 5/4, flyttad till rote nr 77 Nögder 1758 28/7.

Rote nr 81

Per Olofsson Strömkarl, f 1691-92, antagen 1711, uppges vid generalmönstring 1712 vara 20 år, vid generalmönstring 1719 vara 28 år samt gift bonde.

Anders Johansson Strömkarl, f 1703, antagen i apr 1724, uppges vid generalmönstring 1728 vara 25 år med 4 tjänsteår samt gift bonde och eftersom han har hemmansbruk får han löfte sätta Johan Johansson i sitt ställe, vilken gillades och inskrevs, avgått 1728 5/7.

Johan Johansson Strömkarl, f 1712 d 1741 3/12, antagen 1728 5/7 blott 16 år gammal, uppges vid generalmönstring 1735 vara 23 år samt gift, kommenderad till Finland 1739 24/9.

Anders Larsson Strömkarl, antagen i feb 1742, kommenderad på flottan i Carlskrona och därefter ingen underrättelse om honom.

Johan Strömkarl, antagen i feb 1743, anges vara född i Österbotten, avgått i juli 1743.

Hindrich Olofsson Strömkarl- Segerkarl, f 1725, gm Maria Gabrielsdotter ifr Skellefteå, antagen i nov 1743, uppges vid generalmönstring 1757 vara 32 år samt gift och kallas för Segerkarl, kommenderad till Pommern, vid ett senare tillfälle sägs han genom hetsig sjukdom fått ett "fiell eller s k nuberula på sitt högra öga så att han intet därmed ser och som på det vänstra ett sådant visar sig och vid blåst alltid tårar och rinner så att han med detta mycket litet ser och kan han med tiden bli blind om han inte håller sig från blåst och vakande", detta bevis utfärdades av John Fr. Fincke i Löitz den 13 nov 1760.

Per Persson Segerkarl, f 1741, antagen 1761 11/3, uppges vid generalmönstring 1763 vara 22 år och ogift, avsked samma år.

Rote nr 82

Olof Persson Stuut, f 1682-91, antigen 1711, uppges vid generalmönstring 1712 vara 29 år och ogift, vid generalmönstring 1715 vara 26 år samt sjuk, vid generalmönstring 1719 vara 28 år och bonde.

Gabriel Jönsson Stuut, f 1698 d 1742 27/8, antagen i dec 1719, uppges vid generalmönstring 1728 vara 30 år samt gift bonde, kommenderad till Finland 1741 14/9.

Per Ersson Stuut, f 1710, antagen i dec 1742 från vargeringsrote och utbytt i jan 1743 då han uppges vara gift bonde.

Bertil Stuut, antagen i jan 1743 och lösgiven i nov 1743, sannolikt rekryterad i Finland.

Roten vakant 1744 27/9-17747 21/5.

Per Ersson Stuut, f 1700, antagen i nov 1743 och lösgiven 1744 27/9, återinsatt 1744, uppges vara enda manshjälp på sitt hemman och oduglig till soldattjänst varför han lösgives.

Elias Johansson Stuut, antagen 1747 21/5 och utbytt 1748 25/4.

Gabriel Gabrielsson Stuu-Stridsman, f 1730, antagen 1748 5/4, uppges vid generalmönstring 1748 vara 18 år och ogift samt liten och klen, dock blir han stående tills vidare förbättring och tillväxt, kallas nu Stridsman, vid generalmönstring 1757 vara 27 år, gift och senare förflyttad till rote nr 114 Stålberg.

Johan Hindrichsson Stridsman, f 1728 d 1758 i Stralsund, antagen i aug 1757, uppges vid generalmönstring 1757 vara 29 år och ogift, kommenderad till Pommern 1757 4/9.

Per Gabrielsson Stridsman, f 1737, antagen 1759 27/2, uppges vid generalmönstring 1759 vara 22 år och ogift, vid generalmönstring 1763 kasseras han som oduglig p g a en fistel i halsen.

Rote nr 83

Johan Isaksson Mugg, f 1699 20/12 d 1761 12/9, son till Isak Johansson o h h Sara Larsdotter på Muskus nr 1, antagen 1720 och uppges vid generalmönstring 1728 vara 29 år samt bonde, utbytt mot Jon Jonsson som gillades.

Jon Jonsson Mugg, f 1709 24/3 d 1761 25/11, son till Jon Danielsson o h h Britas Matsdotter på Manjärv nr 3, antagen 1728 5/7 och uppges vid generalmönstring 1735 vara 26 år samt gift, roten presenterade i hans ställe soldatämnet Christier Christierson 18 år gammal, som dock fick stå på tillväxt tills han blir stadigare, vid generalmönstring 1740 fick Jon avsked p g a sjukdom mot att han erlade 1 dlr smt till Krigsmannahuset, gift 1730 6/12 med Karin Jönsdotter, f 1699 24/9, dotter till Jöns Nilsson o h h Anna Olofsdotter på Långnäs nr 5.

Christier Christierson Mugg, f 1722 d 1742 29/8, antigen 1740 19/6, uppges vid generalmönstring 1741 vara 19 år och ogift, kommenderad till Finland 1741 14/9.

Anders Jonsson Mugg, f 1702, antagen i dec 1742, uppges då vara 40 år och gift bonde, avgått i jan 1743.

Mats Thomasson Mugg, antagen i jan 1743 och lösgiven i juli 1743, anges då vara född i Österbotten.

Anders Andersson Mugg-Cartou, f 1726 d 1758 7/8 på Rugen, antagen i nov 1743, uppges vid generalmönstring 1744 vara 18 år och vid generalmönstring 1757 kallas han Cartou, kommenderad till Pommern 1757 4/9.

Joel Andersson Cartou, f 1736, antagen 1759 27/2, uppges vid generalmönstring 1759 vara 23 år och ogift samt hemma i landet.

Rote nr 84

Michel Hansson Sturck, f 1702, antagen i jan 1720, uppges vid generalmönstring 1728 vara 26 år och gift bonde, avsked 1731 p g a bräcklighet.

Roten vakant 1731 28/9-1736 feb.

Johan Olsson Sturck, f 1714, antagen i feb 1736, uppges vid generalmönstring 1741 vara 27 år och ogift, kommenderad till Finland 1741 14/9, avgått 1744 27/9 därför att han ”är nödig förblifwa wid sitt hemmansbruk” och därför att han ”hafwer fel uti sin knäled”.

Roten vakant 1744 27/9-1747 21/5.

Hans Michelsson Sturck, f 1724, antagen 1747 21/5, uppges vid generalmönstring 1748 vara 24 år och ogift, utbytt i okt 1753.

Johan Johansson Sturck-Starkman, f 1731-32 d 1807 31/12, gift 1755 med Brita Michelsdotter, f 1729, antagen i okt 1753, uppges vid generalmönstring 1757 vara 25 år och gift, kallas Starkman, kommenderad till Pommern 1757 4/9, vid generalmönstring i Gribnow 1761 15/12 anges han ligga sjuk i kvarter. Barn: Sara f 1754, Jon f 1756, Michael f 1763, Johan f 1767, Hans f 1772.

Rote nr 85

Johan Johansson Lindberg, f 1688-89, antagen 1712, uppges vid generalmönstring 1728 vara 40 år med 17 tjänsteår samt gift bonde, avsked 1731 28/9 p g a sin bräcklighet.

Roten vakant 1731 28/9-1736 feb.

Sven Svensson Lindberg, f 1711 d 1742 12/9, antagen i feb 1736, uppges vid generalmönstring 1740 vara 29 år och gift bonde, kommenderad till Finland 1741 14/9.

Nils Olsson Lindberg, f 1702-03, antagen i dec 1742 från vargeringskarl och utbytt i jan 1743, uppges då vara gift bonde 40 år gammal.

Johan Johansson Lindberg, d 1743 7/3, antagen i jan 1743, anges vara född i Österbotten.

Johan Jakobsson Lindberg, f 1715, antagen i nov 1743, uppges vid generalmönstring 1744 vara 29 år och gift bonde som tills vidare ”på wiss tid wordit antagen”, avsked 1744 27/9.

Roten vakant 1744 27/9-1747 21/5.

Carl Eriksson Lindberg, f 1727, antagen 1747 21/5, uppges vid generalmönstring 1748 vara 21 år och ogift, utbytt i aug 1749.

Erik Eriksson Lindberg, f 1726-28, antagen i aug 1747, uppges vid generalmönstring 1757 vara 29 år och gift, kommenderad till Pommern 1757 4/9.

Anders Sandström
Midsommar 2018

Släktforskning på 1970-90 talet.

Här bredvid bröllopsfotot på Agnar Grönlund 1935-2013 och makan Anita f. Lindström 1940-2015.

Agnar var en duktig målvakt i Visträsk IF:s fotbollslag i många år, från ca 1953-54 minst 10 år framåt.

Agnar var en föregångare inom släktforskningen i Älvsbyn och i Grönlunds släkt. Han tappade lite av lusten när datorerna kom på 90-talet, ville inte lära sig den tekniken, i slutet på 90-talet slutade han med forskningen. Men han hade lagt ner ett värdefullt arbete på sin släktforskning, som han välvilligt delade med sej av till alla släktingar. Han gjorde släktutredningar till många som han delade med sej av.

Han kom med en hel del material till forskarföreningen. Han har forskat fram uppgifter om invånare i byarna i Älvsby, prydligt förtecknat i 6 pärmar märkta från A-Ö. Det är en fröjd att få visa upp dessa pärmar som Agnar så prydligt textat. Det finns ett antal pärmar med maskinskrivet material också, som Agnar köpt från Pitebygdens forskarförening. Han har gjort en del anteckningar och kompletteringar i en del av pärmarna.

Folke Jean Agnar Grönlund född 1935 i Fleviken m. hustru Anita f. Lindström 1940-03-18, d. 2015-01-13 i Luleå Vigseln skedde 1958-11-08

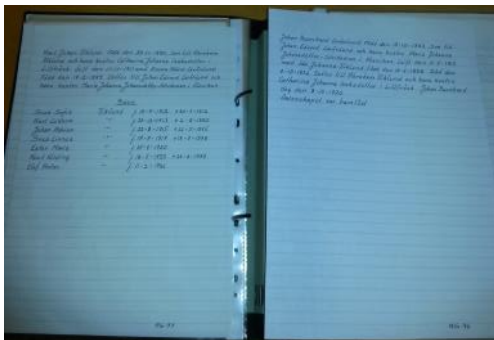
I vår forskarhörna har jag räknat till mer än 50 pärmar som är uppmärkta ”Agnar Grönlund”. Vi som idag sitter och forskar kan gå in och söka på datorn och får uppgifter som vi med ett enkelt knapptryck kan föra in i vårt släkt register. Agnar och många med honom satt med mikro-fiche- apparat och mikrokort eller som tidigare rullfilmsapparat med 35 mm rullfilmer. Sen satt Agnar och textade in uppgifterna så snyggt och prydligt!

Det är ju inte länge sen! Tänk vad tekniken gått framåt!

Ni som kan besöka vår forskarhörna, ta en titt i pärmarna, längst ner, längst in i Forskarhörnans hylla, det är värt att skåda.

I ett häfte hade Agnar samlat skrönor som han genom åren skrivit ner. I tidigare nummer av Byabladet finns alla skrönorna från häftet med, häftet finns också i vårt material i forskarhörnan.

Sammanställt av Gun på initiativ och hjälp av Thure Grönlund, Motala.

Här ett uppslag i en av pärmarna. Längst ner har han sign. AG och årtal, på de här sidorna står det -97 och -96.

Agnar Grönlund på 90-talet

Bildens ägare: Dick Öhman.

Skolklass i Lilträsk/Fleviken 1945:

- 1 Eina Grönlund.
- 2 Maj-Lis Viklund.
- 3 Lärarinnan
Tyra Norberg,
- 4 Ingegerd Isaksson,
- 5 Egon Isaksson,
- 6 Irene Viklund,
- 7 Astrid Eriksson,
8. Alvar Isaksson,
- 9 Agnar Grönlund,**
- 10 Manne Sandberg,
- 11 Gunvor Viklund,
- 12 Gretel Viklund,
- 13 Börje Isaksson,
- 14 Sture Johansson,
- 15 Ebbe Grönlund,
- 16 Gösta Grönlund,
- 17 Nils-Erik Norberg.
- 18 Kurt-Olof Norberg.

*Bildens ägare Thure
Grönlund.*

*Makarna:
Axel Vilhelm Öberg
1878-1977
och
Magda Augusta 1897-1963
född Grönlund*

*Föräldrar till Folke Öberg,
Älvsbyn*

*Axel son till
Johan Albert Öberg
1863-1941 och
Maria Magdalena
Danielsdotter 1856-1927*

*Magda dotter till
Gustaf Alfred (Valfrid) Grönlund 1873-1940 och makan Maria Johanna Sundberg 1876-1953*

Se släktutredning på nästa sida under Erik Brynolf Grönlunds släktfoto.

Bilden skannad av Thure Grönlund och ägs av Berit Bergman, Korsträsk

Barn till Erik Brynolf Grönlund

Erik Brynolf Grönlund, Fleviken född 1834-07-21, död 1913. Han blev far till 6+10 barn. Bilden visar de enda 7 som uppnådde vuxen ålder. Förutom den äldsta, Anna Elisabeth f. 1857-09-24, som avled redan 1884.

Nr 1, 6, och 8 är från 1:a giftet. Nr 7 är Erik Brynolfs bror Sven Gustav f. 1840-02-15, död 1934 (94 år)

Nr 1. Olof August född 1862-11-29, d. 1945. Nr 2. Erik Oskar Eriksson "Knös-Oskar" kallad

f. 1872-11-04, död 1961. Nr 3. Fredrik Arvid f. 1878-03-24, död 1960. Nr 4. Ida Elisabeth, gift Lindblom f. 1882-10-18, d. redan 1928 i Kiruna. Nr 5. Frida Lovisa "Lova", gift Lindgren i Kiruna f. 1885-06-12, d. 1962 i Degerfors. Nr 6. Johan Edvard f. 1861-03-18 d 1934.

Maria Karolina g. Viklund i Lillträsk f 1864-08-15 d 1948 kallades "Faster Lina" av alla i byn.

Släktutredning

Nr 7 på bilden, Sven Gustav Grönlund är Folke Öbergs morfarsfar.

Nr 6 på bilden, Johan Edvard Grönlund är Agnar Grönlunds farfar.

Nr 6 är även Dick Öhmans morfars far

Nr 3 Fredrik Arvid är Thure Grönlunds farfar.

Bilden till höger är Sven Gustaf Grönlund i yngre upplaga. Bilden hämtad från "Porträtt i Norr" USB som Piteå forskarförening säljer.*

Fel på vår hemsida.

Vet någon vem det är på denna bild då?
Någon har gissat att det är Amanda och Hugo Johansson.
Bilderna under är dem, så det stämmer inte.

På Forskarföreningens hemsida har vi fått en rättelse: Bilden till vänster hade angetts som:
Gustaf Fridolf Viklund 1896-1967 och Edit Johanna Johansson 1898-1971, Granträsk. Vigda 1918-10-26.
Ett barnbarn till Gustav och Edit har skickat in nedanstående bild på Gustav och Edit Viklund.

Det är nu rättat.

Bilden till höger finns på USB-et "Porträtt i Norr"
Edith Johanna
född Johansson 1898-08-23
g. Viklund död 1971-10-14
Visst ser man likheten med ovanstående?

Bilden till vänster är
Frida Amanda Westerlund
1902-1971
Johan Hugo Johansson
1897-1982

Gamla fotografier efterlysning

Vi har fått material från Barbro Lundgren (f Eriksson) numera boende i Luleå. Hon har sina rötter i Vistbäcken och det är hennes föräldrar som samlat det här materialet genom åren. Denna gruppbild fanns med i materialet som mest bestod av tidningsurklipp i övrigt.

Har ni en aning var och när kortet är taget? Hör av er!

Efterlyser frivilliga - intresserade?

***Finns det någon som är intresserad och har lite tid över
att sortera tidnings urklippen??***

***Antingen sätta in dem i plastfickor, (plastfickor och pärmar finns)
eller att skanna av dem.***

Kom in till forskarhörnan eller hör av er till undertecknad.

Gun

***Epost: gunjons@telia.com eller
Tel: 070-320 77 56***

Namn till Klasskortet från föregående nummer.

Skolklass 5B. År 1955 i Älvsbyn.

1 Ture Hedman Lärare, rektor. 2 Berry Eriksson.
3 Staffan Sundin. 4 Jan-Erik Stenmark. 5 Göte Enström.
6 Ingemar Pettersson. 7 Jan Öberg. 8 Birger Westling.
9 Ove Berggren. 10 Benny Lindström. 11 Hans Viklund.
12 Bert Öhlund. 13 Bernt Wikström. 14 Roland Sundström.
15 Barbro Medin. 16 Elisabeth Norberg. 17 Anita Englund.
18 Hellis Andersson. 19 Birgitta Andersson.
20 Lennart Andersson. 21 Molly Wiklund. 22 Gudrun Gårding.
23 Britt Andersson. 24 Mona Nordlund. 25 Irene Häggström.
26 Berith Wikström. 27 Birgitta Östman. 28 Lisbeth Svensson.
29 Birgitta Larsson. 30 Inger Lindström. 31 Ethel Nilsson.
32 Sigbritt Andersson.

1:a klass i Tvärån År 1957.

Stående från vänster:

Anita Vesterlund,
Birgitta Nyholm
Lena Johansson,
Margareta Vesterlund.
Sittande från v.
Hans Hellström,
Dennis Stenberg,
Kjell Engman.

Kortets ägare:
Helena Stenberg

Kortets ägare: Forskarföreningen.

1 Hans Isaksson
2 Lars Nilsson
3 Staffan Öhman
4 Ernst Oskarsson
5 Lars-Olov Engdal
6 Roger Degerlund

7 Ove Lundberg
8 Ola Pettersson
9 Dennis Stenberg
10 Staffan Stenberg
11 Ann-Charlotte ?
12 Ulrika Löfgren

13 Christina Norberg,	14 Anita Karlsson	15 Tommy Berg
16 Anders Backman	17 Ronny Selin	18 Greger Nilsson
19 Lars-Gunnar Nilsson	20 Irene Karlsson	21 Gunvor Nord, lärare
22 Kristina Johansson	23 Ingalill Boman	24 Gerd Karlsson
25 Åse Nyberg	26 Lena Johansson	27 Maria Segerstedt
28 Maria Johansson?	29 Britta Lundberg	30 Gunilla Stenlund

Vykort: Piteå lasarett, men från vilket år?

Kortets ägare: Lars Lundgren

Två okända par från samma album.

Kortets ägare: Lars Lundgren

Vet någon vem? Hör av er till undertecknad
Epost: gunjons@telia.com eller Tel: 070-320 77 56

Välkomna till ett informationsmöte.

Under vecka 42 kommer en representant

Niklas Hertzman från

att besöka Norr- och Västerbotten
och informerar om internettjänsten Arkiv Digital online.

Detta görs i samarbete med

Älvsbyns Forskarförening och ABF- Älvsbyn

OBS! Alla intresserade! även icke medlemmar Välkomna

Plats: Matsalen Fluxen Älvsbyn

Onsdag den 17 oktober kl. 18.00–20.30

OBS. Anmälan senast den 12 okt.

till: Gun Jonsson (gunjons@telia.com)

eller tel. 070-320 77 56)

Fika serveras:

Kaffe och smörgåsar 50 kr.

